

På den baggrund finder arbejdsgruppen, at der er to overordnede spørgsmål forbundet med et evt. salg af aktiemajoriteten i NESA: et energipolitisk spørgsmål og et kommunaløkonomisk spørgsmål.

Det energipolitiske spørgsmål

Den ejermæssige kontrol over energisektoren er forbundet med offentlige forsyningsforpligtelser, løsning af miljømæssige opgaver og levering af varer og tjenester i et distributionsnet, der indebærer en monopolstilling.

Den nuværende el-lovgivning er til dels baseret på en historisk tradition og struktur på elområdet, der har muliggjort, at en række offentlige hensyn er blevet løst frivilligt af elsekskaberne, fordi disse har været ejet af forbrugereinteresser eller kommuner/amter, der har indgået i løbende forhandlinger med de centrale myndigheder.

En overgang til kommercielle ejerinteresser vil kunne indebære en række fordele, men rejser også en række problemstillinger, som der endnu ikke er taget tilstrækkeligt hensyn til i reguleringen. De indbyggede interessemodsatninger mellem de offentlige hensyn på området og ejerinteresserne ville blive større end i dag, hvis ejerinteresserne i højere grad er styret af kommercielle hensyn.

I alle EU-lande og de nordiske lande er det overordnede systemansvar og ejerskabet af transmissionssystemet under kontrol af nationalt eller regionalt baserede selskaber. Der er dermed offentlig kontrol med den del af sektoren, som udgør et naturligt monopol. Da elforsyningsopgaverne i Danmark løses af virksomheder, som ikke er direkte styret af et statsligt ejerforhold, må de nationale hensyn til forsynings sikkerheden sikres via lovgivningen – herunder bevillingssystemet.

Opretholdelse af forsynings sikkerheden er inden for EU fortsat accepteret som en national opgave. Et kommende EU-direktiv om liberalisering forventes således også at anerkende, at der er overordnede nationale hensyn til forsynings sikkerheden.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at selv om forsynings sikkerheden er et nationalt anliggende, må medlemslandene ikke diskriminere mellem nationale og udenlandske selskaber.

Herudover er der behov for en mere præcis og detaljeret regulering af monopoler, som

fortsat vil have ansvaret for de centrale systemopgaver og for nettjenesterne.

Den nuværende regulering tager ikke højde for, at et elselskab også vil kunne domineres af kommercielle interesser. Arbejdsgruppen vurderer derfor sammenfattende, at en kommerciel investering i majoritetsposter rejser en række energipolitiske spørgsmål i relation til reguleringen af monopolvirksomhed og forsynings sikkerheden, som stiller nye krav til reguleringen på elområdet.

Det kommunaløkonomiske spørgsmål

Det kommunale engagement på forsyningsområdet er principielt adskilt fra den skattefinansierede del af kommunernes økonomi. Hvile i sig selv-princippet indebærer således, at de gevinster og tab, der kan opstå i forbindelse med driften af forsyningsvirksomhederne, ikke må have betydning for den enkelte kommunes skatteopkrævning, men alene må reguleres over takstopkrævningen hos forsyningsområdets forbrugere.

I en situation, hvor en kommune kan realisere betydelige gevinster ved at afhænde ejerandele i forsyningsvirksomheder, vil dette imidlertid kunne få stor indflydelse på den pågældende kommunes øvrige økonomi.

Det kommunale selvstyre – herunder den selvstændige kommunale skatteopkrævning – bygger på, at der er en forholdsvis tæt sammenhæng mellem den skat, den enkelte kommune opkræver, og det serviceniveau, kommunen tilbyder sine borgere. Denne sammenhæng sikres gennem udligningssystemet, der i betydeligt omfang udjævner forskellene i kommunernes skattegrundlag og udgiftsbehov.

Sammenhængen mellem skattebetaling og serviceniveau vil imidlertid blive brudt, hvis der i enkelte kommuner forekommer betydelige indtægter, der ikke indgår i systemet med skatteopkrævning, statstilskud og udligning. De pågældende kommuner vil i givet fald enten kunne reducere skatteudskrivningen ift. serviceniveauet eller forøge serviceniveauet med uændret skat.

Der er allerede i dag kommuner, der gennem salg af f.eks. grunde og ejendomme, har kunnet opretholde et højere serviceniveau, end skatteudskrivningen ville tilsige, fordi disse indtægter ikke indgår i udligningssystemet. De beløb, der har været nævnt i den konkrete